

V Bruselu dne 7.3.2013
COM(2013) 122 final

**SDĚLENÍ KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU, RADĚ, EVROPSKÉMU
HOSPODÁŘSKÉMU A SOCIÁLNÍMU VÝBORU A VÝBORU REGIONŮ**

Inteligentní regulace – reakce na potřeby malých a středních podniků

{SWD(2013) 60 final}

Inteligentní regulace – reakce na potřeby malých a středních podniků

1. Úvod

Malé a střední podniky tvoří páteř evropské ekonomiky a významně přispívají k inovaci, růstu a vytváření pracovních míst. Přibližně 20,7 milionů malých a středních podniků zaměstnává v EU 67 % zaměstnanců soukromého sektoru. Nedávná studie ukázala, že v letech 2002 až 2010 vytvořily malé a střední podniky v EU 85 % zcela nových pracovních míst. To jasně ukazuje na jejich význam pro hospodářský růst a vytváření pracovních míst v Evropě¹.

Malé a střední podniky mohou nejlépe prosperovat v podnikatelském prostředí, ve kterém regulace respektuje specifické potřeby malých a středních podniků a sleduje cíle příslušné politiky. Regulace je pro jednotný trh nezbytná, neboť zajištěním korektní hospodářské soutěže vytváří rovné podmínky, přispívá ke zdraví a bezpečnosti lidí a chrání životní prostředí, pracovníky i spotřebitele. Jejím prostřednictvím se v EU dosahuje cílů veřejného pořádku ve prospěch občanů Evropy. Při její tvorbě je třeba pamatovat na malé a střední podniky.

Přijetím iniciativy na podporu malých a středních podniků („Small Business Act“ pro Evropu) se trvalou součástí činnosti Komise stalo omezování byrokracie a naslouchání názorům malých a středních podniků. Sdělení Komise „Snížení regulační zátěže malých a středních podniků na minimum – Přizpůsobení právních předpisů EU potřebám mikropodniků“ posunulo tuto práci ještě o krok dále. Sdělení vychází ze zásady „zelenou malým a středním podnikům“, která byla stanovena ve „Small Business Act“ pro Evropu a která vyžaduje, aby se při přípravě právních předpisů braly v úvahu dopady na malé a střední podniky a aby se stávající právní prostředí zjednodušovalo². U mikropodniků se v odůvodněných případech počítá s možností vynětí z regulace a u malých a středních podniků se zavedením méně přísných regulačních režimů³. V nedávné době doporučilo sdělení o průmyslové politice⁴ zjednodušení regulačního a správního prostředí, zejména pro malé a střední podniky, a zdůraznilo význam jednoduchého, stabilního a předvídatelného dlouhodobého právního rámce pro investice do nových technologií a inovací. A díky novému Programu pro účelnost a účinnost právních předpisů (REFIT) se nedílnou a stabilní součástí tvorby politik a plánování

¹ http://ec.europa.eu/enterprise/policies/sme/facts-figures-analysis/performance-review/files/supporting-documents/2012/do-smes-create-more-and-better-jobs_en.pdf

² KOM(2008) 394 v konečném znění, s. 7.

³ Zpráva Komise „Snížení regulační zátěže malých a středních podniků na minimum – Přizpůsobení právních předpisů EU potřebám mikropodniků“, KOM(2011) 803.

⁴ COM (2012) 582 final – sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů – Silnější evropský průmysl pro růst a hospodářskou obnovu.

stane hledání možností ke zjednodušení, regulačních nákladů, které nejsou nezbytné, a oblastí, kde je zapotřebí zlepšit výkonnost⁵.

Toto sdělení přezkoumává pokrok v následujících oblastech:

- uplatňování výjimek na mikropodniky,
- zavedení méně přísných regulačních režimů pro malé a střední podniky,
- zavedení srovnávacího přehledu pro malé a střední podniky,
- zajištění účelnosti právních předpisů.

Rovněž stanoví další opatření, s nimiž se počítá při tvorbě politik a plánování pro malé a střední podniky.

2. Vyjmutí mikropodniků z právních předpisů EU

Ještě před tím, než Evropská komise navrhne nové iniciativy nebo revize stávajících právních předpisů EU, probíhají komplexní přípravné práce. Začíná se zveřejněním plánů, které informují zúčastněné strany o možných iniciativách Komise, důkazech, které jsou k dispozici, a plánovaných přípravných a konzultačních pracích. Tyto plány obsahují informace o počátečním vymezení problému, cíle, možnosti, předběžné posouzení dopadů a předpokládaný harmonogram. Jedná se o veřejné dokumenty a své názory na ně může vyjádřit, a také vyjadřuje, celá řada zúčastněných subjektů – od malých a středních podniků až po sociální partnery. V plánech je rovněž uvedeno, kdy a jakým způsobem proběhnou konzultace se zúčastněnými subjekty⁶. V posouzení dopadů posuzuje Komise možné ekonomické, sociální a environmentální důsledky u všech svých návrhů s významnými dopady. Obsahují různé varianty řešení problémů, přičemž jednou z nich je vždy varianta „zachování stávajícího stavu“. Dříve než Komise přijme návrh, jsou posouzení dopadů podrobena nezávislé kontrole kvality.

Tímto procesem posuzování dopadů Komise usiluje o to, aby se zabránilo zbytečné regulační zátěži. Analyzuje, zda mohou být mikropodniky vyjmuty z působnosti iniciativy, aniž by došlo k narušení cíle potenciálního návrhu.

Příklad výjimky pro malé a střední podniky, kterou schválil legislativní orgán EU a kterou v současné době členské státy provádějí:

⁵ COM (2012) 746 final
<https://webgate.ec.testa.eu/docfinder/extern/aHR0cDovLw==/ZXVvLWxleC5ldXJvcGEuZXU=/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2012:0746:FIN:CS:PDF>

⁶ V oblasti sociální politiky jsou například podle Smlouvy konzultace se sociálními partnery povinné k tomu, aby Komise mohla předložit návrhy.

- Drobní prodejci elektrických a elektronických zařízení nemusí mít zvláštní prostory pro plnění povinnosti zpětného odběru podle nové *směrnice o odpadních elektrických a elektronických zařízeních*⁷. Povinnost zpětného odběru se vztahuje pouze na maloobchodní prodejny větší než 400 m².

Příklady výjimek pro malé a střední podniky, které navrhla Komise a u kterých nyní probíhá legislativní postup EU:

- Výrobci, kteří jsou odpovědní za méně než 500 registrací *nových osobních vozidel* za rok, jsou vyňati z povinnosti dosáhnout cíle snížení emisí CO₂ podle návrhu nařízení Komise, kterým se mění nařízení (ES) č. 443/2009 o emisích z motorových vozidel⁸.
- U některých kategorií vozidel, která se používají v okruhu do 100 km od místa obvyklého odstavení vozidla, se navrhuje, aby byly vyjmuty z nařízení (ES) č. 561/2006, a tudíž z požadavků týkajících se tachografů⁹.
- V novém obecném nařízení o ochraně údajů¹⁰ se navrhuje, aby podniky s méně než 250 pracovníky nemusely mít inspektora ochrany údajů a aby v rámci aktů v přenesené pravomoci Komise, jejichž cílem je dále specifikovat kritéria, podle nichž se určí, zda je posouzení dopadu na ochranu údajů nezbytné, byla zvažena zvláštní opatření pro malé a střední podniky.
- Malé a střední podniky s méně než 250 osobami by nemusely splňovat požadavek uvedený v návrhu Komise týkajícím se žen v řídicích a dozorčích orgánech společností¹¹, podle nějž musí společnosti, které mají menší než 40% podíl žen mezi členy dozorčí rady/nevýkonnými členy správní rady, používat transparentní výběrová řízení založená na neutrálních kritériích výběru, aby bylo cíle 40 % dosaženo do 1. ledna 2020.

Posouzení dopadů také ukázala, že výjimky pro mikropodniky nejsou vždy možné. Nelze je kupříkladu osvobodit od povinností v případě, že by výjimka vedla k tomu, že by právní předpis nebyl schopen dosáhnout svých cílů, např. ochrany pracovníků nebo spotřebitelů. Také nemohou být osvobozeny od požadavků Smlouvy o EU na ochranu např. základních práv. A konečně, výjimky nemohou být uplatněny v případě, kdy se právní předpisy

⁷ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2012/19/EU ze dne 4. července 2012 o odpadních elektrických a elektronických zařízeních (OEEZ) (Úř. věst. L 197, 24.7.2012, s. 38).

⁸ Návrh Komise na nařízení, kterým se mění nařízení (ES) č. 443/2009 za účelem vymezení způsobů, jak dosáhnout cíle snížení emisí CO₂ z nových osobních automobilů do roku 2020, COM (2012) 393.

⁹ Návrh Komise na nařízení, kterým se mění nařízení Rady (EHS) č. 3821/85 o záznamovém zařízení v silniční dopravě a nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 561/2006, KOM(2011) 451.

¹⁰ COM(2012) 11.

¹¹ Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady o zlepšení genderové vyváženosti mezi členy dozorčí rady / nevýkonnými členy správní rady společností kotovaných na burzách a o souvisejících opatřeních ze dne 14.11.2012, COM(2012) 614 final.

konkrétně zaměřují na malé podniky, jako je tomu například u „schránkových firem“¹², které obcházejí právní předpisy např. v oblasti služeb a hospodářské soutěže. V případech, kdy mikropodniky nemohou být z legislativních návrhů vyňaty, musí posouzení dopadů obsahovat analýzu a odůvodnění.

Omezení možných výjimek:

- Při řešení problému, kterým je obcházení minimálních norem EU pro ochranu pracovníků prostřednictvím tzv. schránkových firem¹³ v rámci *směrnice o vysílání pracovníků*, bylo zřejmé, že mikropodniky nemohou být vyjmuty. Důvodem byla skutečnost, že schránkové firmy jsou téměř vždy mikropodniky a jejich vyjmutí by ohrožovalo hlavní cíl opatření – zabránit nekalým obchodním praktikám a nespravedlivému zacházení se zaměstnanci.
- V návrhu Komise na nové *nařízení o prekursorech drog* nebylo všeobecné vyjmutí mikropodniků možné, jelikož by to usnadnilo cestu k ohrožení cílů tohoto právního předpisu. Překupníci drog by si mohli zajistit pozici jako mikrosubjekty, aby se vyhnuli kontrolám orgánů. Stávající právní rámec již zároveň zvláštní potřeby mikropodniků zohledňuje, neboť stávající prahové hodnoty umožňují, aby se na společnosti prodávající nebo nakupující prekursory drog v určitém nižším množství většina povinností nevztahovala.

3. Důraz na méně přísné režimy pro malé a střední podniky

V případech, kdy nejsou výjimky možné, existuje snaha o vypracování regulačních návrhů přesně na míru malým a středním podnikům, například zavedením souboru méně přísných požadavků pro menší podniky, snížených poplatků atd.¹⁴

Příklady méně přísných režimů pro malé a střední podniky, které schválil legislativní orgán EU v poslední době a které nedávno vstoupily v platnost nebo které v současné době provádějí členské státy:

- Malé a střední podniky jsou sice vybízeny, aby provedly energetický audit podle nové směrnice o energetické účinnosti 2012/27/EU, ale není to jejich povinností. Členské státy mohou pro malé a střední podniky zřídit režimy podpory, a to i v případě, že uzavřely dobrovolné dohody, s cílem hradit náklady na energetický audit a na provádění vysoce nákladově efektivních doporučení.
- Mikropodniky si nyní mohou zvolit jednodušší způsoby prokazování, že všechny jednorázové *stavební výrobky*, které uvádějí na trh, splňují platné normy pro výrobky podle nařízení č. 305/2011.

¹² „Schránkové firmy“ jsou společnosti, jež byly zřízeny, aby mohly těžit z legislativních mezer, aniž by samy poskytovaly nějaké služby klientům, ale spíše sloužily jako zástěrka pro služby poskytované jejich vlastníky. Tyto společnosti jsou obvykle velmi malé a fungují často pouze jako poštovní schránka, odtud jejich název.

¹³ Společnosti, které v určitém členském státě sice nepůsobí, ale jsou tam formálně založeny, aby se vyhnuly regulaci v jiném členském státě.

¹⁴ KOM(2011) 803, s. 6.

Příklady méně přísných režimů pro malé a střední podniky, které navrhla Komise a u nichž nyní probíhá legislativní postup EU:

- Komise připravila návrhy, které mají malým a středním podnikům usnadnit účast na veřejných zakázkách. Účastníci veřejných nabídkových řízení mohou při prokazování, že splňují kritéria způsobilosti, předkládat namísto originálních dokladů nebo osvědčení čestná prohlášení. K předložení originálních dokladů budou vyzváni pouze úspěšní účastníci. Bude podporováno rozdělení nabídek na menší zakázky. Tato modernizovaná pravidla v navrhované *směrnici o zadávání veřejných zakázek*¹⁵ by spolu s větším využíváním elektronického zadávání veřejných zakázek usnadnila účast malých a středních podniků na zakázkách v hodnotě přibližně 18 % HDP EU.

Některé právní předpisy EU navíc ponechávají na jednotlivých členských státech, aby rozhodly, zda chtějí pro malé a střední podniky zavést méně přísné režimy (např. v oblasti informování zaměstnanců a projednávání se zaměstnanci¹⁶, hygieny potravin¹⁷, odpadů¹⁸ a ročních účetních závěrek¹⁹).

4. Srovnávací přehled pro malé a střední podniky

Komise vydává každoročně srovnávací přehled²⁰, v němž jsou uvedeny regulační iniciativy, u kterých se očekává, že budou mít na malé a střední podniky významný dopad. Tento srovnávací přehled umožňuje všem zúčastněným stranám, včetně sítě státních zmocněnců pro malé a střední podniky, zjistit, kde a jakým způsobem pokračují na úrovni EU práce na právních předpisech týkajících se malých a středních podniků. Umožňuje sledovat průběh legislativního cyklu od návrhu Komise až po provádění právních předpisů v členských státech. Jsou v něm uvedeny hlavní problémy, postoj k nim v průběhu celého legislativního cyklu i upozornění, pokud byla regulační zátěž zvýšena nebo snížena v různých fázích od přijetí Komise až po provádění. Sledování provádění v členských státech umožní, aby byl na základě osvědčených postupů posouzen výsledek na takové úrovni, která se přímo dotýká

¹⁵ KOM(2011) 896.

¹⁶ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/14/ES ze dne 11. března 2002, kterou se stanoví obecný rámec pro informování zaměstnanců a projednávání se zaměstnanci v Evropském společenství.

¹⁷ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002 ze dne 28. ledna 2002, kterým se stanoví obecné zásady a požadavky potravinového práva, zřizuje se Evropský úřad pro bezpečnost potravin a stanoví postupy týkající se bezpečnosti potravin; nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 852/2004 ze dne 29. dubna 2004 o hygieně potravin; nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 853/2004 ze dne 29. dubna 2004, kterým se stanoví zvláštní hygienická pravidla pro potraviny živočišného původu; nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 854/2004 ze dne 29. dubna 2004, kterým se stanoví zvláštní pravidla pro organizaci úředních kontrol produktů živočišného původu určených k lidské spotřebě.

¹⁸ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/98/ES ze dne 19. listopadu 2008 o odpadech.

¹⁹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2012/6/EU ze dne 14. března 2012, kterou se mění směrnice Rady 78/660/EHS o ročních účetních závěrkách některých forem společností, pokud jde o mikrosubyjekty.

²⁰ Viz pracovní dokument útvarů Komise připojený k tomuto sdělení.

podniku²¹. Bude v ní uvedeno, jakým způsobem ovlivňují různé přístupy k provádění celkové výsledky.

Hlavní právní akty a návrhy právních předpisů, kterými se přehled podrobně zabývá, byly uvedeny ve zprávě „Snížení regulační zátěže malých a středních podniků na minimum – Přizpůsobení právních předpisů EU potřebám mikropodniků“ z listopadu 2011²². Ze třinácti uvedených iniciativ přijala Komise tři návrhy²³, které se objevují v letošním srovnávacím přehledu. Ve srovnávacím přehledu jsou uvedeny i další iniciativy z roku 2012, u nichž bylo zjištěno, že mají významný dopad na malé a střední podniky.

5. Podpora a poradenství pro malé a střední podniky

5.1 Konzultace s malými a středními podniky – obecná hlediska

Malé a střední podniky a organizace zastupující jejich zájmy chtějí vědět, jaké nové regulační iniciativy nyní Komise posuzuje, jaký dopad mohou mít a kdy budou moci vyjádřit své stanovisko v přípravném procesu. Zveřejnění plánů přivítaly a mnohé malé a střední podniky požádaly, aby byly informovány o budoucích konzultacích dříve. Komise aktualizuje své normy pro konzultace a počítá s uveřejněním průběžně aktualizovaného kalendáře plánovaných konzultací na stránkách „Váš hlas v Evropě“. Zřídila také mechanismus včasného varování v rámci Rejstříku transparentnosti, který zúčastněné strany na plány a budoucí konzultace upozorňuje.

Iniciativa „Small Business Act“ pro Evropu (SBA) rovněž zavedla posílené řídicí mechanismy založené na úzké spolupráci s členskými státy a zúčastněnými stranami z malých a středních podniků. Provádění SBA nyní podporují zmocněnci pro malé a střední podniky, což je síť zástupců na vysoké úrovni z členských států. Stanovení jediného kontaktního místa pro všechny otázky týkající se SBA v členských státech posílilo uplatňování jejich zásad a umožňuje členským státům, aby si vyměňovaly osvědčené postupy. Aby byly zúčastněné strany zapojeny přímo, účastní se reprezentativní profesní organizace malých a středních podniků na evropské úrovni jednání sítí jako pozorovatelé. Tyto činnosti se zaměřují na to, aby se snížení regulační zátěže stalo v členských státech prioritou a aby se zvýšilo sdílení osvědčených postupů. Síť sehrála například zásadní úlohu při snižování doby potřebné pro zahájení podnikání v Evropě²⁴. Dále Komise navrhla, aby bylo jmenování zmocněnce pro malé a střední podniky a provedení testu dopadu na malé a střední podniky zavedeno pro

²¹ http://ec.europa.eu/dgs/secretariat_general/admin_burden/best_practice_report/best_practice_report_en.htm

²² Viz příloha II sdělení Komise KOM(2011) 803.

²³ Návrh revidovaného nařízení o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů (COM(2012) 11) a návrh revidované směrnice Evropského parlamentu a Rady o zadávání veřejných zakázek (KOM(2011) 896). Návrh revidované směrnice o odpadních elektrických a elektronických zařízeních již vedl k revizi směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/19/EU ze dne 4. července 2012 o odpadních elektrických a elektronických zařízeních (OEEZ).

²⁴ http://ec.europa.eu/enterprise/policies/sme/business-environment/start-up-procedures/progress-2011/index_en.htm

členské státy jako kritérium pro získání veškerých podpor pro malé a střední podniky z Evropského fondu pro regionální rozvoj²⁵.

Také se nyní konají pravidelná každoroční setkání sdružení malých a středních podniků s Komisí, na nichž se pro malé a střední podniky v pracovním programu Komise hledají a sledují příslušné prioritní iniciativy (viz příloha II pracovního dokumentu útvarů Komise, který je připojen k tomuto sdělení) z hlediska dopadu na malé a střední podniky. Komise využívá síť Enterprise Europe Network (EEN) a konzultuje přímo s malými a středními podniky včetně mikropodniků připravované právní předpisy (konzultace v rámci panelu pro malé a střední podniky) a shromažďuje jejich zpětnou vazbu ohledně stávajících právních předpisů EU (databáze „zpětné vazby pro malé a střední podniky“). Profesní organizace a členské státy tento vývoj uvítaly jako důležitý pro politiku týkající se malých a středních podniků.

Kromě toho uspořádala Komise v roce 2012 konference s malými a středními podniky z Německa, Nizozemska, Švédska, Spojeného království, Polska a Itálie. Na těchto konferencích mohli podnikatelé z malých a středních podniků vyjádřit své připomínky k různým oblastem, jako jsou pracovní právo, regulace uvádění výrobků na trh a související proces stanovení evropských norem pro výrobky, kterými se potvrzuje jejich soulad s požadavky právních předpisů, bezpečnosti a ochrany zdraví, životního prostředí, DPH, hygieny potravin a označování. Konference také umožnily osobní jednání a výměnu podrobných informací a názorů. Shromážděné informace se nyní rovněž používají při mapování a plánování v rámci Programu pro účelnost a účinnost právních předpisů (REFIT).

Komise rovněž uskutečňuje v malých a středních podnicích pravidelné konzultace s organizacemi zaměstnavatelů v rámci konzultací EU se sociálními partnery a ve výborech pro evropský sociální dialog. Sdružení malých a středních podniků aktivně přispívají k vymezení a provádění pracovního programu evropských sociálních partnerů na období let 2012–2014²⁶.

V neposlední řadě se na aspekt malých a středních podniků zaměřila skupina nezávislých zúčastněných stran na vysoké úrovni pro oblast administrativní zátěže – expertní skupina zřízená v roce 2007, která Komisi poskytuje poradenství ohledně snižování administrativní zátěže vyplývající z právních předpisů EU. Komise této skupině nedávno prodloužila mandát do října 2014²⁷. Skupina bude poskytovat poradenství ohledně regulačních opatření EU přijatých Evropským parlamentem a Radou v rámci akčního programu pro snižování

²⁵ KOM(2011) 615 v konečném znění/2.

²⁶ http://www.ueapme.com/IMG/pdf/EUSD_work_prog_2012-2014.pdf

²⁷ http://ec.europa.eu/dgs/secretariat_general/admin_burden/ind_stakeholders/ind_stakeholders_en.htm

administrativní zátěže v Evropské unii a zkoumat, jakým způsobem provedlo tato opatření 27 členských států. Malé a střední podniky budou dotázány, zda pro ně tato přijatá opatření znamenala skutečně nějaký rozdíl. Tato práce usnadní výměnu informací mezi členskými státy o různých způsobech provádění právních předpisů EU a přispěje k lepšímu pochopení konečného dopadu přijatých opatření.

5.2 Konzultace „TOP 10“

Komise vyzvala v otevřené celoevropské internetové konzultaci, která probíhala od října do prosince 2012, malé a střední podniky a organizace zastupující jejich zájmy, aby vybraly deset oblastí nebo právních předpisů EU, které pokládají za největší přítěž. Mohly vybírat z demonstrativního seznamu nebo libovolně uvádět i jiné příklady. Nemusely svůj výběr zdůvodňovat ani vysvětlovat, některé tak nicméně učinily. Zároveň nemusely přesně uvádět, zda zátěž vyplývá z práva EU nebo z vnitrostátního práva. Tato konzultace umožnila malým a středním podnikům, aby předložily své připomínky přímo Komisi.

Výsledky této konzultace shrnuje pracovní dokument útvarů Komise připojený k tomuto sdělení. Úplný soubor odpovědí se posuzuje a následná opatření budou uvedena v programu Komise pro účelnost a účinnost právních předpisů (viz oddíl 6)²⁸.

Během konzultace TOP 10 obdržela Komise celkem 1 000 odpovědí²⁹ od jednotlivých malých a středních podniků (více než 600 odpovědí od malých a středních podniků se sídlem v EU, z toho se ve 40 % jednalo o mikropodniky) a od organizací zastupujících zájmy těchto podniků na různých úrovních v EU (téměř 150 odpovědí). Odpovědi pocházely téměř ze všech členských států EU (více než polovina odpovědí přišla z jednotlivých malých a středních podniků ve třech členských státech – BE, DE a IT) a také z několika zemí mimo EU, hlavně z Turecka.

Oblasti právních předpisů EU i konkrétní právní předpisy EU, na které upozornilo nejvíce jednotlivých malých a středních podniků a organizací zastupujících tyto podniky, jsou uvedeny v příloze III (viz pracovní dokument útvarů Komise připojený k tomuto sdělení).

Opatřením EU, které uváděly jednotlivé malé a střední podniky i organizace zastupující jejich zájmy nejčastěji, bylo REACH (registrace, hodnocení, povolování a omezování chemických látek – nařízení (ES) č. 1907/2006). Obě skupiny respondentů rovněž uváděly právní předpisy

²⁸ COM (2012) 746 final

<https://webgate.ec.testa.eu/docfinder/extern/aHR0cDovLw==/ZXVvLWxleC5ldXJvcGEuZXU=/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2012:0746:FIN:CS:PDF>

²⁹ Úplné výsledky konzultace byly zveřejněny na internetových stránkách Váš hlas v Evropě.

týkající se DPH³⁰, směrnici o obecné bezpečnosti výrobků (směrnice 2001/95/ES), směrnici o uznávání odborných kvalifikací (směrnice 2005/36/ES) a směrnici o ochraně údajů (směrnice 95/46/ES). I když jmenovaly různá konkrétní legislativní opatření, shodly se obě kategorie respondentů na právních předpisech souvisejících s odpady³¹ a s trhem práce³². V TOP 10 se také objevily právní předpisy týkající se zařízení pro doby řízení a odpočinku (nařízení (EHS) č. 3821/85), postupy při zadávání veřejných zakázek na stavební práce, dodávky a služby (směrnice 2004/18/ES) a modernizovaný celní kodex (nařízení (ES) č. 450/2008).

6. Reakce na konzultace s malými a středními podniky

Komise je toho názoru, že výsledky konzultace významně svědčí o zájmu malých a středních podniků. Naváže na tyto konzultace různými způsoby.

Zaprvé se již pracuje na některých právních předpisech, které byly označeny v průběhu konzultace TOP 10:

- *Registrace, hodnocení, povolování a omezování chemických látek (REACH)* – nařízení (ES) č. 1907/2006: Přezkum byl dokončen v roce 2012 a schválen počátkem roku 2013. Byl podložen celou řadou tematických studií vycházejících z údajů od více než 1 600 společností. Z přezkumu vyplynulo, že nařízení REACH funguje dobře a splňuje všechny cíle, které lze v současné době posoudit³³. Poukázal však rovněž na to, že při dosahování výsledků je podíl zátěže pro malé a střední podniky nepřiměřený a že tuto otázku je třeba řešit, neboť v další fázi registrace látek do roku 2018 zasáhne mnohem více malých a středních podniků. V této souvislosti Komise dospěla k závěru, že nebudou navrženy změny v normativní části nařízení REACH, ale doporučila snížit dopad nařízení na malé a střední podniky v konkrétních případech. Je však třeba poznamenat, že v souvislosti se změnou nařízení (ES) č. 340/2008 je posuzován návrh upravit podle velikosti podniku výši poplatků, které se mají platit Evropské agentuře pro chemické látky (ECHA).
- *Společný systém daně z přidané hodnoty (DPH)* – směrnice Rady 2006/112/ES: Komise zveřejnila sdělení „Pro jednodušší, stabilnější a účinnější systém DPH uzpůsobený jednotnému trhu“³⁴. V roce 2012 navrhla Komise balíček opatření pro hladké zavedení jednotných kontaktních míst v roce 2015, aby umožnila poskytovatelům služeb plnit jejich závazky na základě předložení jediného příznání k DPH a platby DPH v členském státě, v němž jsou usazeni, a zjednodušit tak pro malé a střední podniky v celé EU zdanění telekomunikačních služeb, služeb rozhlasového a televizního vysílání a elektronických služeb. Komise bude usilovat o rozšíření těchto jednotných kontaktních míst. Nedávno

³⁰ Společný systém daně z přidané hodnoty – směrnice Rady 2006/112/ES, vrácení daně z přidané hodnoty osobám povinným k dani neusazeným v členském státě vrácení daně, ale v jiném členském státě – směrnice Rady 2008/9/ES.

³¹ Přeprava odpadů – nařízení (ES) č. 1013/2006, rámcová směrnice o odpadech – směrnice 2008/98 a seznam odpadů – rozhodnutí Komise 2000/532/ES.

³² V odpovědích v rámci konzultace byla uvedena opatření pro zlepšení bezpečnosti a ochrany zdraví zaměstnanců při práci – směrnice 89/391/EHS, směrnice o vysílání pracovníků – směrnice 96/71/ES a směrnice o pracovní době – směrnice 2003/88/ES. Pokud jde o pořadí, uváděly jednotlivé malé a střední podniky směrnici 89/381/ES na 6. místě a organizace zastupující tyto podniky na 3. místě, směrnici 96/71/ES zařadily na 19. a 8. místo a směrnici 2003/88/ES na 5. a 7. místo.

³³ COM(2013) 49.

³⁴ KOM(2011) 851.

došlo ke zlepšení situace v tom, že od ledna 2013 umožňují právní předpisy³⁵ členskými státy, aby zavedly volitelný režim, podle něhož mohou podniky s ročním obrátem pod 2 000 000 EUR zpozdit platbu DPH příslušnému daňovému orgánu do doby, než skutečně obdrží platbu od svých zákazníků („hotovostní účetnictví“). Komise také pokračovala ve zlepšování směrnice o vrácení daně s cílem zajistit, aby fungovala v souladu se zamýšleným účelem a umožnila snazší elektronické zasílání žádosti o vrácení DPH.

- *Směrnice 2001/95/ES o obecné bezpečnosti výrobků*: Jako součást balíčku opatření pro bezpečnost výrobků a doзору nad trhem přijatého dne 13. února 2013 navrhuje Komise zrušit směrnice 2001/95/ES a 87/357/EHS týkající se výrobků napodobujících potraviny a nahradit je nařízením o bezpečnosti spotřebního zboží. Vzhledem k předmětu a cíli navrhovaného nařízení nemohou být malé a střední podniky vyloučeny z působnosti požadavků, protože pravidla k ochraně zdraví a bezpečnosti osob se musí uplatňovat bez ohledu na velikost hospodářského subjektu. Balíček však jasně ukazuje význam, který Komise přikládá potřebám malých podniků, a poskytuje poradenství a pomoc, které potřebují pro dosažení souladu s příslušnými předpisy.
- *Postupy při zadávání veřejných zakázek na stavební práce, dodávky a služby – směrnice 2004/18/ES*: Komise navrhla v roce 2011 novou směrnici o zadávání veřejných zakázek³⁶, kterou dosud projednávají v rámci legislativního postupu EU Parlament a Rada. Měla by usnadnit účast malých a středních podniků na zakázkách, neboť přináší výrazné zjednodušení postupů, včetně vlastních prohlášení a pobídek k rozdělování na menší zakázky.
- *Opatření pro zlepšení bezpečnosti a ochrany zdraví zaměstnanců při práci – směrnice Rady 89/391/EHS*: Komise zahájila v roce 2012 komplexní hodnocení politiky, při kterém posoudí vhodnost, účinnost a soudržnost hlavní směrnice s více než 20 dceřinými směrnicemi. Výsledky se očekávají v roce 2015.
- *Právní předpisy EU o odpadech*: V roce 2013 zahájí Komise komplexní přezkum politiky a právních předpisů EU o odpadech, který se zaměří na hlavní cíle rámcové směrnice o odpadech, směrnice o skládkách a směrnice o obalech a obalových odpadech, na hodnocení *ex post* (kontrola účelnosti) pěti směrnic zabývajících se různými toky odpadů a na posouzení, jak lépe řešit problém plastových odpadů.
- *Směrnice o pracovní době – směrnice 2003/88/ES*: Komise provedla komplexní přezkum této směrnice v roce 2010 a na jeho základě dospěla k závěru, že je nutná revize. Evropští sociální partneři se v rámci konzultace vyjádřili, že souhlasí s jednáním o podmínkách této revize. Sociální partneři však nedávno oznámili, že tato jednání byla pozastavena, aniž by bylo dohody dosaženo. Komise v současné zkoumá možnosti dalšího postupu.
- *Záznamové zařízení pro doby řízení a odpočinku – nařízení Rady (EHS) č. 3821/85*: V roce 2011 navrhla Komise nové nařízení³⁷, které dosud projednává Parlament a Rada. Malým a středním podnikům by přineslo výhodu, protože určité typy vozidel, která se používají v okruhu do 100 km od místa obvyklého odstavení vozidla, by nemusely mít namontovaný tachograf.
- *Uznávání odborných kvalifikací – směrnice 2005/36/ES*: V roce 2011 navrhla Komise novou směrnici³⁸, kterou by se modernizovala stávající směrnice. Tato směrnice se stále projednává v Parlamentu a v Radě. Pomohla by malým a středním podnikům, protože by usnadnila mobilitu pracovníků mimo jiné zavedením evropského profesního průkazu.

³⁵ Směrnice 2010/45/ES.

³⁶ KOM(2011) 896.

³⁷ KOM(2011) 451.

³⁸ KOM(2011) 883 v konečném znění.

Průkaz by usnadnil a zrychlil formální postupy při uznávání odborných kvalifikací odborníků, které tito odborníci získali v jiných členských státech, používané orgány členských států, které tyto činnosti regulují. Úspěšné a včasné plánování přijímání jednotlivých pracovníků může mít poměrně větší dopad na menší subjekty.

Za druhé budou výsledky zohledněny při mapování právních předpisů EU, které se v současné době provádí v rámci nedávno ohlášeného Programu pro účelnost a účinnost právních předpisů (REFIT). Jako první krok zahrnuje REFIT mapování legislativních a politických oblastí, aby se určila veškerá nadměrná zátěž, nejednotnost, mezery, neúčinná opatření a kumulativní účinky, a dosáhlo se tak pokroku co možná nejefektivněji. Pozornost bude věnována případné regulační zátěži vyplývající ze způsobu provádění právních předpisů EU na vnitrostátní, regionální a místní úrovni. Bude brát v úvahu specifika malých a středních podniků a význam regulační stability, k níž se během konzultací vyjádřilo mnoho podniků.

V některých případech umožní výsledky mapování oznámit, že je možné rychle zahájit revizi právního předpisu, protože existují jasné důkazy, že je nutné regulační náklady snížit nebo zjednodušit. V jiných případech může být nutné podrobné hodnocení, protože sice existuje obecný potenciál pro zjednodušení pravidel a snížení regulační zátěže, ale je nezbytné jej dále posoudit. Někdy nemusí být nutné podniknout okamžitě další akce, např. pokud jsou legislativa nebo oblasti legislativy považovány za nákladově efektivní, nebo pokud je ještě na posouzení jejich výsledků či nákladové efektivnosti příliš brzo.

REFIT rovněž zajistí koordinaci a stanoví priority, pokud jde o posuzování legislativního *acquis* EU zahájené v roce 2011 s cílem posílit uplatňování zásady „zelenou malým a středním podnikům“ a zjistit další možné výjimky nebo snížení zátěže pro malé a střední podniky, zejména mikropodniky.

Budou zveřejněny víceleté plány programu REFIT a zúčastněné strany i další zainteresované strany budou mít možnost se k nim vyjádřit. Tím bude zúčastněným stranám, včetně malých a středních podniků a mikropodniků, umožněno lépe pochopit práci Komise a více k ní přispívat.

Při mapování a víceletém plánování v rámci REFIT bude zohledněna práce, k níž se Komise již zavázala, a to buď v důsledku právních požadavků uvedených ve stávajících právních předpisech EU na studie, hodnocení nebo zprávy, nebo v rámci svého stávajícího hodnotícího programu. Obecně se Komise zavázala, že bude pravidelně hodnotit, zda právní předpisy EU splňují své cíle, a pokud existují jednodušší a levnější způsoby, jak dosáhnout stejných výhod a stejných výsledků³⁹. Bude také zkoumat, zda je právní předpis pro malé a střední podniky snadno pochopitelný a proveditelný a co by se mohlo zlepšit. Pokud bude při těchto hodnoceních zjištěn potenciál pro méně přísné režimy, může dojít k revizi vedoucí k právnímu předpisu, který bude pro malé a střední podniky výhodnější, přičemž budou

³⁹ COM(2012) 746. Dále viz oddíl 7.

současně dodrženy povinnosti vyplývající ze Smlouvy a týkající se konzultací ve specifických oblastech politiky a řádně zohledněny názory dalších příslušných zúčastněných stran.

7. Další kroky

Komise bude nadále při tvorbě a přezkumu své politiky věnovat malým a středním podnikům velkou pozornost. Program REFIT bude prováděn postupně a výsledky, včetně srovnávacího přehledu pro malé a střední podniky, budou každoročně zveřejňovány a zúčastněné strany se k nim budou moci vyjádřit. Konzultace a dialog mezi malými a středními podniky a Komisí se budou nadále zlepšovat prostřednictvím zmocněnců pro malé a střední podniky, častějším využíváním sítě *Enterprise European Network* a konferencí s těmito podniky a také v rámci konzultací se sociálními partnery. Komise bude při revizích svých pokynů týkajících se hodnocení v roce 2013 a posouzení dopadů v roce 2014 nadále posilovat způsoby, jak získávat údaje a stanoviska od malých a středních podniků. Tato analytická práce musí být založena na kvalitním faktickém základu a statistických údajích, aby mohly být dopady na malé a střední podniky posouzeny v plné míře.

Při práci na minimalizaci regulační zátěže pro malé a střední podniky a při zajišťování rozsáhlých konzultací a zapojení zúčastněných stran, včetně členských států, budou hrát klíčovou úlohu řídicí a konzultační mechanismy v rámci iniciativy „Small Business Act“ pro Evropu. Ke sledování pracovního programu Komise pro dopady na malé a střední podniky a k zajištění toho, aby se snížení regulační zátěže stalo v členských státech prioritou prostřednictvím zvýšeného sdílení osvědčených postupů, bude i nadále významně přispívat síť státních zmocněnců pro malé a střední podniky. I nadále budou pokračovat pravidelná setkání se sdruženími malých a středních podniků, aby se pozorně sledovalo uplatňování zásady „zelenou malým a středním podnikům“ v budoucích iniciativách Komise, které byly označeny za priority. Komise bude dále posilovat síť *Enterprise Europe Network*, aby se zlepšila její schopnost objasňovat právní předpisy EU, a prostřednictvím panelu pro malé a střední podniky získávat i názory těchto podniků na právní předpisy EU.

Zohlednit význam malých a středních podniků je úkolem pro všechny. Evropský parlament a Rada by měly zajistit, aby malé a střední podniky nejen měly prospěch z právních předpisů EU, ale aby na ně v rámci legislativního procesu EU nebyla nakládána zbytečná zátěž. Členské státy by měly využít všech stávajících příležitostí, které skýtají právní předpisy EU, a zatížení malých a středních podniků snížit.

Pracovní dokument útvarů Komise

Srovnávací přehled pro malé a střední podniky

Prioritní soubory týkající se malých a středních podniků v pracovním programu Komise 2013

Výsledky konzultace TOP 10